

Neubauer Ignác

1980-ban készült rólam a kép Ungváron, a műhelyben, ahol dolgoztam. Egy kollégám, aki épp akkor vett egy fényképezőgépet, meglepetésként lefényképezett. 1946-ban fölvettek egy szabóságba tanoncnak. Mivel én voltam az egyetlen férfi a családban, tudtam, hogy gondoskodnom kell anyámról és a húgomról. Lehet, hogy ez ösztökélt gyors tanulásra, két év elteltével jó férfiszabó vált belőlem. Akkoriban gyakorlatilag lehetetlen volt készruhát venni. Szövetet viszont lehetett kapni. Ezért az emberek a szabónál varratták a ruhájukat. Elsősorban felsőruházattal foglalkoztam, de a férfiöltönyeim is jól sikerültek. Szinte a teljes városi és járási előljárással a megrendelőm volt. A fizetésemem felül az ügyfeleim borraivalót is adtak, vagy olyan árucikkkel láttak el, amelyeket akkoriban nagyon nehéz volt beszerezni. Csak 1988-ban mentem nyugdíjba. Minél többet éltem a szovjet rezsimben, annál jobban meggyűlöltem. A Szovjetunióban nem volt szabadság, mi pedig Kárpátalján, különösen a csehszlovák fennhatóság idején megszoktuk a szabadságot. Akkoriban kimondhattuk, amit gondoltunk, nem kellett rejtőzködnünk, nem kellett minden új ismerősünkről azt föltételezni, hogy a KGB besúgója. Ráadásul határmenti övezetben éltünk, és csak rendőrségi engedéllyel hagyhattuk el a várost. Az engedélyt akkor adták meg, amikor az igazolványunkba beütötték az egyetlen utazásra följogosító hivatalos pecsétet. A pecsét nélkül nem lehetett vonatjegyet venni, az állomáson pedig nem engedélyezték a fölszállást egyetlen vonatra sem, függetlenül az útiránytól. Az utcán is mindig magunknál kellett tartani a személyi igazolványunkat. Lehet egy ilyen országban élni? Anyagilag is nehéz volt, a boltokban semmit sem lehetett kapni többórás sorban állás nélkül. Miféle ország az, ahol az emberek nem

szabadok, ráadásul még nyomorognak is? Ahhoz, hogy szeressek egy országot, az országnak is szeretnie kell engem. Mi meg úgy éltünk, mint a börtönben. Néha úgy tűnt, hogy a koncentrációs táborban is nagyobb volt a szabadságunk. Amikor az 1970-es években megkezdődött a zsidók kivándorlása Izraelbe, úgy éreztem, hogy isteni ajándékban részesültem, amely megszabadít a gyűlöletes dolgoktól. A családtagjaim úgy döntöttek, kivándorolnak. Elsőként az anyám és a mostohaapám hagyta el az országot. 1972-ben, a húgom, Hermina is kivándorolt a családjával Izraelbe. Kirjat-Onóban telepedtek le. Én is mentem volna, de a feleségem kategorikusan nemet mondott, és ebben a nővérei is támogatták. Úgyhogy végül maradtunk a Szovjetunióban. Nem volt sok választási lehetőségem: kivándorlás vagy család. A családot választottam.